PlanteværnsNYT

Nr. 3 // 31. maj 2022

Nye karantæneskadegørere

Der er kommet ændringer med hensyn til karantæneskadegørere.

Nye karantæneskadegørere:

Lycorma delicatula (cikade) – druer, stenfrugter og Malus-arter

3 arter af *Apriona: A. germani; A.rugicollis* og *A. cinerea* (træbukke)

Triachys sartus (træbuk)

Massicus raddei (træbuk)

Meloidogyne enterolobii (nematode) - tomater

Candidatur phytoplasma australinese (fytoplasma) – vin og jordbær

Ceratothrioides claratis (thrips) - tomater

Prodiplosis longifila (galmyg) - tomater

Citrus chlorotic spot virus (virus) - appelsin

Neocosmospora euwallaceas (svamp)

Phydenus muriceus (snudebille) -kartofler

Rhigopsidius tucumanus (snudebille)

Ændring fra karantæneskadevolder til ikke-regulerede karantæneskadevoldere:

Pseudomonas syringae pv actinidia

Phytophthora ramorum (EU-isolater) - Rhododendron

Agrilus planipennis

Det betyder at deres hasteforanstaltninger trækkes tilbage.

INDHOLD:

Nye karantæneskadegørere 1
Nye krav – hvorfor? 1
Ficus og Philodendron 2
Brug af skyggemidler 2
Alternative midler 3
Phytophthora trives i varmen 3
Tjek vandet for indhold af svampe 3
Meldug 4
Alternativ bekæmpelse af meldug 4
Kom til temadag 5
Sprøjteopdateringskursus væksthus 5

Nye krav – hvorfor?

Den 11. april 2022 trådte nye krav til produktion og omsætning af planter i EU i kraft. Ændringerne skyldes blandt andet nye karantæneskadegørere og regulerede ikke-karantæneskadegørere (RNQP).

Den sammenskrevne lovgivning er endnu ikke offentliggjort, men de nye regler kan læses i Gennemførelsesforordningen (EU) 2021/2285, der angiver ændringer til gennemførelsesforordning (EU) 2019/2072.

Landbrugsstyrelsen har listet de vigtigste ændringer her: https://lbst.dk/fileadmin/user_upload/NaturErhverv/Filer/Virksomheder/Import/BIA_aendringer_produktion_omsaetning_og_herkomst_final_til_fagligmeddelelse.pdf

Ficus og Philodendron

Blandt de nye karantæneskadevoldere er nematoden *Melodoigyne enterolobii* .

Fra Holland advarer man om mulig import af denne nematode via stiklinger/småplanter af Ficus og Philodendron fra enten Kina eller Costa Rica. Vær derfor meget opmærksom, hvis du ser underlige rødder med opsvulmninger på planter af disse familier og planterne stammer fra enten Kina eller Costa Rica.

Her ses angreb af Melodoigyne enterolobii på rødder af tomat.

Brug af skyggemidler

Der kan anvendes Redusol, Reduclean og andre skyggemidler, på betingelse af, at der ikke sker nogen former for udledning af stoffet til hverken vandmiljøet eller jorden omkring væksthuset.

Det betyder, at skyggemidler skal påføres i en mængde og på en måde, så alle former for spild til omgivelserne undgås. Vær opmærksom på at blandingen ikke er for tynd, da det øger risikoen for, at skyggen løber af og kommer ud i det omkring liggende miljø.

Som en ekstra sikring skal alle afløb og tagrender være proppet til eller koblet af, således at evt. overskydende skyggemiddel kan opsamles via afløbene, som for eksempel på nedenstående billeder.

Alternative midler

Mange alternative midler, som er kommet på markedet i de senere år, har nye virkemåder og bliver markedsført som værende ikke plantebeskyttelsesmidler. Det har skabt lidt usikkerhed om, hvorvidt disse midler skal føres i sprøjtejournal, når de bliver anvendt.

Midlerne Siltac SF, SB Plant Invigorator, Agricolle og Mosskade er ifølge EU forordningen 1107/2009 ikke godkendelsespligtige midler, og er dermed ikke plantebeskyttelsesmidler. Det betyder at midlerne ikke skal skrives i sprøjtejournalen, og de skal ikke indberettes til Miljøstyrelsen.

Siltac SF, SB Plant Invigorator og Agricolle bliver brugt til bl.a. insektbekæmpelse i gartnerier. Midlerne har det tilfælles, at de har en fysisk virkning. Når midlerne tørrer op, bliver insekterne på forskelligvis gjort immobile, hvilket fører til at insektet dør.

MossKade er et middel, der bliver brugt i bekæmpelse mod levermos, mos og alger. Midlet virker ved at danne et dække over mos, levermos og alger, hvilket har en kvælende effekt på organismerne.

Phytophthora trives i varmen

Phytophthora angreb ses mange gange i forbindelse med varmt og solrigt vejr. Angrebene kommer i forbindelse med at planterne bliver stresset på grund af varmen, og Phytophthora derfor får lettere ved at trænge ind i rødderne. Symptomerne er brune, rådne rødder og rodhals.

Ved at skygge rettidig og beskytte planterne mod den høje indstråling og varme, kan angreb af Phytophthora ofte forbygges. Syge planter skal fjernes med det samme, og vandingsvand behandles med desinfektionsmiddel, spredemiddel eller anden form for vandrensning. I væksthus kan der behandles forebyggende med Prestop og hvis der er angreb, kan der behandles med Aliette eller Previcur Energy.

Tjek vandet for indhold af svampe

Husk at få tjekket dit vand for eventuel forekomst af sporer af Pythium, Phytophthora og Fusarium samt nyttesvampe Trichoderma.

På denne måde er du et skridt foran problemerne og kan gå i gang med en behandling af det recirkulerende vand og/eller dine planter, førend du ser angrebet i kulturen.

Måske renser du allerede dit returvand, men husker du af og til at få undersøgt, om rensningen har den ønskede effekt?

En undersøgelse af indhold af de ovenfornævnte svampe tager 4-7 dage og koster 1015 kr. pr. prøve.

Brug helst helt rene flasker til prøverne – men er du i bekneb, kan en brugt flaske, hvor der har været danskvand i, bruges.

Send som minimum 100 ml, men meget gerne 500 ml, så der kan laves en dobbelt bestemmelse.

Prøven kan indleveres hos **Hortiadvice, Hvidkærvej 29, 5250 Odense SV,** eller sendes med vognvand, Alex Andersen eller PostNord til samme adresse.

Meldug

Meldug kommer ofte i perioder med svingende temperatur. Tør luft og vind i dagtimerne fremmer spredningen af sporerne, mens temperaturfald om natten, øger luftfugtigheden omkring bladene, så sporerne kan spire. Ved at holde en stabil luftighed kan sporespiring hæmmes og angrebets udvikling bremses.

Alternativ bekæmpelse af meldug

Alternative midler vinder frem i takt med, at de traditionelle bekæmpelsesmidler forsvinder ind. Disse nye midler kan ikke sammenlignes en til en mod de traditionelle bekæmpelsesmidler, og det kræver ny måde at tænke plantebeskyttelse i sin produktion. Midlerne kan have en induceret resistens, hvor plantens immunforsvar aktiveres, eller kan have en anden form for planteforstærkende effekt via bladgødskning. Andre har en mekanisk virkemåde, hvor der dannes et lim- eller gitter-lag rundt om svampen, som dermed bliver hæmmet i vækst og udvikling.

Fordele	Ulemper
Midler som inducerer resistens i planten, skal bruges forebyggende for at aktivere forsvarsmekanismen i planten, hvilket giver sundere og stærkere planter	Kræver at man begynder sin behandling inden der opstår meldug angreb
For midler med planteforstærkende effekt, kræver det ligeledes at man er på forkant af smitten for at styrke planternes ydre lag så at svampen har sværere ved at trænge igennem cellevæggene.	Kræver at man behandler regelmæssigt for at vedligeholde resistensen og beskyttelsen i planterne
Nogle af disse alternative midler er ikke godkendelsespligtige midler, og skal derfor ikke føres i sprøjtejournal.	
Midlerne kræver god sprøjtedækning, hvor under- og overside bliver dækket	Meldugangreb ses på undersiden af bladene hvis dækningen ikke har været god.
	Nogle af midlerne kan have en negativ effekt på nyttedyr

For at opnå den mest effektive bekæmpelse af meldug, er det fornuftigt at skifte mellem de forskellige midler. Alternative midler kan også indgå i en sprøjteplan med kemiske bekæmpelsesmidler. En kombination med midler med forskellige virkemekanismer kan være med til at give en mere effektiv bekæmpelse, og mindske risikoen for, at der dannes resistens.

Lav en plan hvor der indgår et middel med bekæmpelseseffekt (kan være kemisk eller alternativt) og to eller tre forebyggende alternative midler.

Agricolle	Mekanisk virkning	Ved tidlig angreb
Loker L	Planteforstærker	Forebyggende
Optysil	Biostimulant	Forebyggende/ved tidlig angreb
SalisylPure	Induceret Resistent	Forebyggende
SB Plant Invigorator	Planteforstærker	Forebyggende

Kom til temadag

Tirsdag den 21. juni 2022 afholder Hortiadvice temadag om fremtidens energiformer og beregning af CO_2 aftryk.

Temadagen afholdes på Hvidkærvej 29, Odense.

For program og tilmelding se her.

Sprøjteopdateringskursus væksthus

Står du og mangler et sprøjteopdateringskursus, så afholder Hortiadvice sprøjteopdateringskursus onsdag den 22. juni 2022 på Hvidkærvej 29, 5250 Odense SV

Oplysninger om program og tilmelding ses her.

REDAKTØRER

Anne Krogh Larsen
Tlf: 21 63 12 61
akl@hortiadvice.dk

Inge Ulsted Sørensen
Tlf: 30 50 77 69
ius@hortiadvice.dk

Lene Eva Christensen
Tlf: 51 55 80 55
lchr@hortiadvice.dk

Frida Helgadottír
Tlf: 23 99 05 94
frih@hortiadvice.dk

Hortiadvice tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvice har copyright på billederne